

ส่งออก มี.ค. ขยายตัว 4.2% แต่หากหักทองคำและการส่งกลับอาวุธ จะพลิกกลับมาหดตัวที่ -2.5% ในระยะต่อไป EIC คาดส่งออกหดตัวเพิ่มเติมจากผลกระทบ COVID-19

21 เมษายน 2020

มูลค่าการส่งออกไทยเดือนมีนาคม 2020 ขยายตัวที่ 4.2%YOY แต่เมื่อหักการส่งออกทองคำ และการส่งกลับอาวุธชั่วคราว ช่อมรูปไปยังสหรัฐฯ ซึ่งเป็นสินค้าที่ไม่ได้สะท้อนภาวะการค้าที่แท้จริง มูลค่าการส่งออกจะพลิกกลับเป็นหดตัวที่ -2.5%YOY

สินค้าที่ขยายตัวได้ดีนอกจากทองคำและอาวุธ คือ รถจักรยานยนต์, คอมพิวเตอร์, เหล็ก และ เครื่องปรับอากาศ ขณะที่สินค้าสำคัญที่หดตัว ได้แก่ รถยนต์, เม็ดพลาสติก, เคมีภัณฑ์, ข้าว, ยางพารา และมันสำปะหลัง

การแพร่ระบาดของ COVID-19 ที่รุนแรงเพิ่มขึ้น จนทำให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจของหลายประเทศหยุดชะงัก (sudden stop) ประกอบกับปัญหาด้าน supply chain disruption ที่จะเพิ่มขึ้นตามจำนวนประเทศที่มีมาตรการควบคุมโรคอย่างเข้มงวด รวมถึงราคาน้ำมันดิบโลก ที่มีแนวโน้มอยู่ในระดับต่ำต่อเนื่อง จะยังเป็นปัจจัยกดดันการส่งออกในระยะถัดไป EIC จึงยังคงประมาณการอัตราการเติบโตของมูลค่าส่งออกปี 2020 ที่ -12.9%

Key points

มูลค่าการส่งออกไทยเดือนมีนาคม 2020 ขยายตัวที่ 4.2%YOY แต่เมื่อหักทองคำ และการส่งกลับอาวุธชั่วคราวไปยังสหรัฐฯ (ซึ่งเป็นสินค้าที่ไม่ได้สะท้อนภาวะการค้าที่แท้จริง) จะพลิกกลับเป็นหดตัว -2.5%YOY ทำให้ในไตรมาสแรกของปี 2020 การส่งออกขยายตัวที่ 0.9%YOY แต่หากไม่รวมผลของทองคำและการส่งกลับอาวุธ การส่งออกในไตรมาสแรกจะพลิกกลับมาหดตัวที่ -1.3%YOY

สินค้าส่งออกสำคัญที่ขยายตัวดี ได้แก่ ทองคำ, ยานพาหนะอื่น ๆ (ส่วนใหญ่คือการส่งกลับอาวุธ), คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ และเหล็กและผลิตภัณฑ์ ขณะที่สินค้าส่งออกสำคัญหลายประเภทยังคงหดตัว ได้แก่ รถยนต์, เม็ดพลาสติก และเคมีภัณฑ์ (รูปที่ 1)

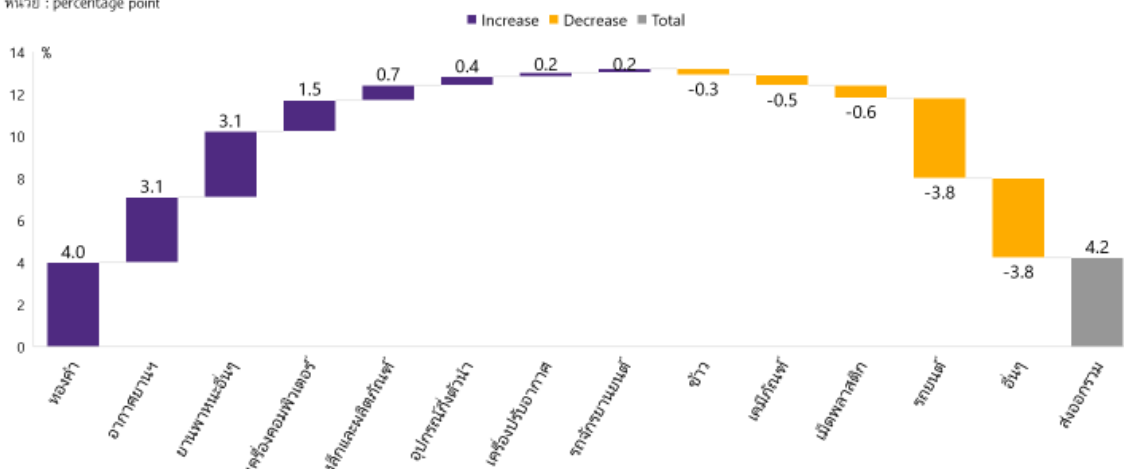
- การส่งออกทองขยายตัวต่อเนื่องเป็นเดือนที่ 3 ที่ 215.2%YOY จากการที่ราคาทองอยู่ในระดับสูง มีตลาดหลักคือ ฮองกง ออสเตรเลีย สิงคโปร์ และญี่ปุ่น โดยในไตรมาสที่ 1 ของปี การส่งออกทองคำขยายตัวสูงถึง 221%YOY
- สินค้ายานพาหนะอื่น ๆ ขยายตัวมากถึง 1,263.2%YOY โดยส่วนใหญ่มาจากการส่งกลับอาวุธชั่วคราวไปยังสหรัฐฯ ที่มีมูลค่าประมาณ 559.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

- **สินค้าอื่น ๆ ที่ขยายตัวได้ดี** ได้แก่ เหล็กและผลิตภัณฑ์ (29.5%), รถจักรยานยนต์และส่วนประกอบ (22.6%YOY), คอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ (17.6%YOY) และเครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ (8.1%YOY)
- **อย่างไรก็ดี มูลค่าการส่งออกของหลายสินค้าสำคัญยังคงมีการหดตัว** ได้แก่ รถยนต์และส่วนประกอบ (-28.7%YOY) ซึ่งหดตัวต่อเนื่องเป็นเดือนที่ 6 ตามตลาดรถยนต์ที่ซบเซา, เม็ดพลาสติก (-15.3%YOY), เคมีภัณฑ์ (-14.9%YOY), ข้าว (-13.3%YOY), ยางพารา (-24.7%YOY) และผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง (-13.1%YOY)

รูปที่ 1 : สินค้าสำคัญที่เป็นปัจจัยบวกและลบต่อการส่งออกในเดือนมีนาคม 2020

แหล่งที่มาของการขยายตัว (Contribution) ของมูลค่าการส่งออกเดือน มี.ค. 2020

หน่วย : percentage point

ที่มา : การวิเคราะห์โดย EIC โดยข้อมูลของกระทรวงพาณิชย์

การส่งออกรายตลาดส่วนใหญ่มีการหดตัว ยกเว้นการส่งออกไปยังสหรัฐฯ และประเทศกลุ่มอาเซียน

- การส่งออกไปจีนหดตัวต่อเนื่องเป็นเดือนที่ 2 ติดต่อกัน ที่ -4.8%YOY โดยสินค้าสำคัญที่หดตัวคือ ยางพารา, พลาสติก และเคมีภัณฑ์
- การส่งออกไปญี่ปุ่นหดตัวชะลอลงที่ -2.8%YOY หลังจากหดตัวสูงถึง -11.1%YOY ในเดือนก่อนหน้า โดยสินค้าที่หดตัวได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ, เม็ดพลาสติก และเครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ
- การส่งออกไปตลาดสหภาพยุโรปหดตัวสูงถึง -14.8%YOY โดยสินค้าสำคัญที่หดตัว ได้แก่ รถยนต์และส่วนประกอบ และเครื่องคอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ
- **อย่างไรก็ดี หลายตลาดสำคัญมีการขยายตัว โดยการส่งออกไปสหรัฐฯ ไม่รวมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับอาวุธขยายตัวถึง 19.5%YOY** การส่งออกไปสหรัฐฯ โดยรวมขยายตัวถึง 42.9%YOY ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการส่งคืนยานพาหนะฯ และอาวุธซ่อมกลับสหรัฐฯ อย่างไรก็ตาม แม้หักรายการสินค้าดังกล่าวออก การส่งออกไปสหรัฐฯยังคงขยายตัว 19.5%YOY การขยายตัวมาจากสินค้าสำคัญ ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์, อุปกรณ์กึ่งตัวนำ และข้าว
- การส่งออกไปตลาดอาเซียน 5 ขยายตัว 6.8%YOY โดยสินค้าสำคัญขยายตัวคือ อากาศยานและส่วนประกอบ และอัญมณีและเครื่องประดับ และเครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ

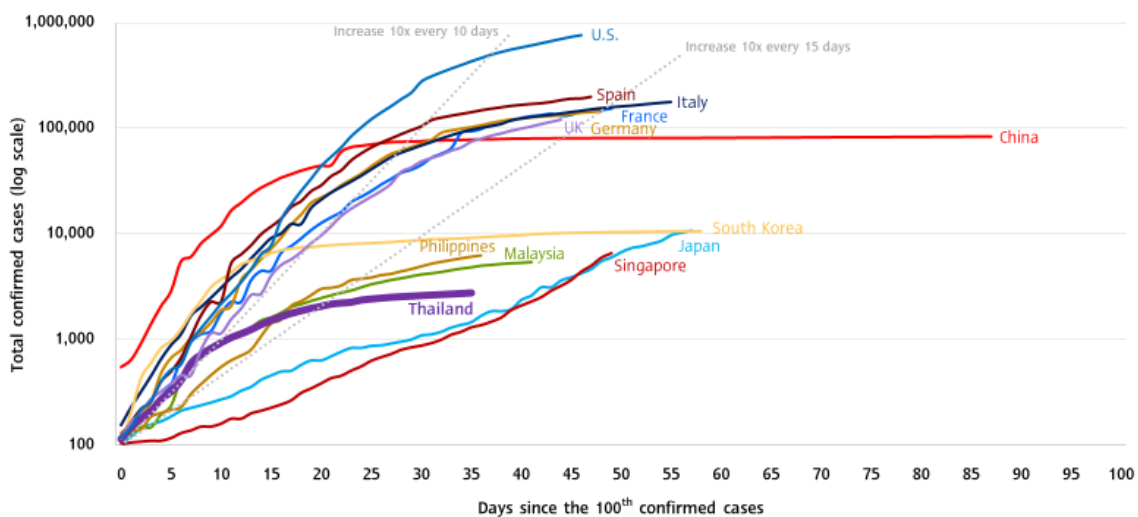
- การส่งออกไปตลาด CLMV ขยายตัวที่ 2.9%YOY สินค้าสำคัญที่ขยายตัว อาทิ เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ, อัญมณีและเครื่องประดับ และน้ำตาลทราย

ในส่วนของมูลค่าการนำเข้าพลิกกลับมาขยายตัวสูงที่ 7.3%YOY สินค้าสำคัญที่มีการกลับมาขยายตัวหลังจากหดตัวในเดือนก่อนหน้าได้แก่ สินค้าเชื้อเพลิง (9.0%YOY) โดยการนำเข้าน้ำมันดิบและน้ำมันสำเร็จรูปขยายตัวสูงที่ 10.0%YOY และ 16.8%YOY ตามลำดับ สินค้าวัตถุดิบและกึ่งสำเร็จรูปขยายตัวสูงที่ 12.0%YOY โดยส่วนใหญ่มาจากการนำเข้าอิฐพืซที่ขยายตัว 288.2%YOY และการนำเข้าเคมีภัณฑ์ที่ขยายตัว 7.7%YOY อย่างไรก็ตาม การนำเข้าสินค้าอุปโภคบริโภคและสินค้าทุนหดตัวต่อเนื่องเป็นเดือนที่ 2 ที่ -4.9%YOY และ -5.5%YOY ตามลำดับ ทั้งนี้การนำเข้าในไตรมาสแรกของปีหดตัวที่ -1.9%YOY

Implication

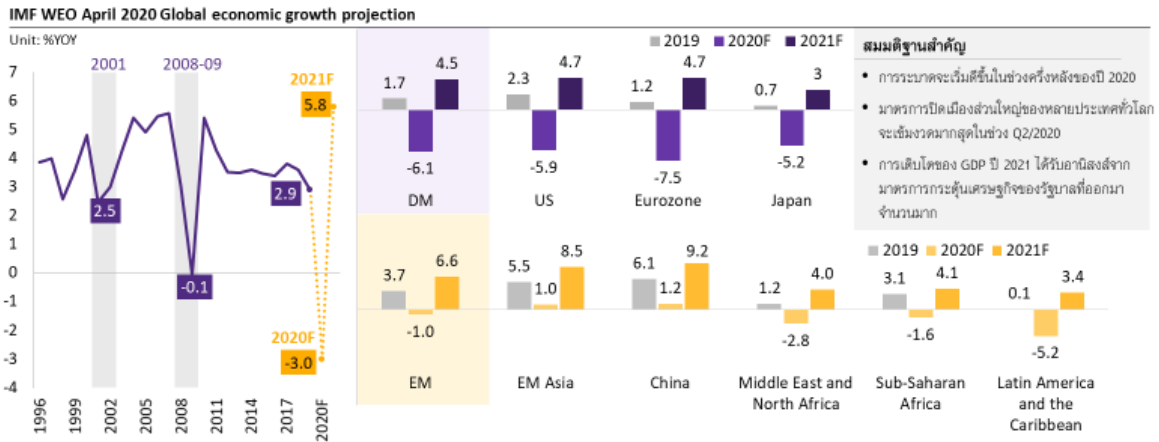
EIC คาดการณ์มูลค่าส่งออกปี 2020 ที่ -12.9% จากสถานการณ์การระบาดของ COVID-19 ที่รุนแรง และภาวะเศรษฐกิจโลกถดถอย โดยล่าสุด ทั้งโลกมีจำนวนผู้ติดเชื้อกว่า 2.4 ล้านคน และมีการแพร่เชื้ออย่างรวดเร็วในหลายประเทศสำคัญทั่วโลก (รูปที่ 2) จึงเป็นที่มาของมาตรการควบคุมโรคที่เข้มงวด ซึ่งส่งผลกระทบต่อการหยุดชะงัก (sudden stop) ของระบบเศรษฐกิจในหลายประเทศ ดังนั้น เศรษฐกิจโลกในปี 2020 จึงมีแนวโน้มได้รับผลกระทบหนักต่อการระบาด COVID-19 ซึ่งจากรายงานล่าสุดของ IMF WEO รอบเดือนเมษายน IMF คาดว่าเศรษฐกิจโลกปี 2020 จะหดตัวกว่า -3% (รูปที่ 3) ซึ่งถือเป็นอัตราหดตัวมากสุดนับตั้งแต่ช่วงวิกฤติ Great Depression ในปี 1930-1939 เป็นต้นมา นอกจากนี้ หากพิจารณาข้อมูลดัชนีผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อด้านคำสั่งซื้อสินค้าส่งออก (Global PMI: Export orders) พบว่าดัชนีลดลงอย่างรวดเร็ว (รูปที่ 4) สะท้อนว่าการส่งออกของไทยในระยะข้างหน้า มีแนวโน้มหดตัวเพิ่มขึ้น

รูปที่ 2 : การแพร่ระบาดของ COVID-19 เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในหลายประเทศทั่วโลก

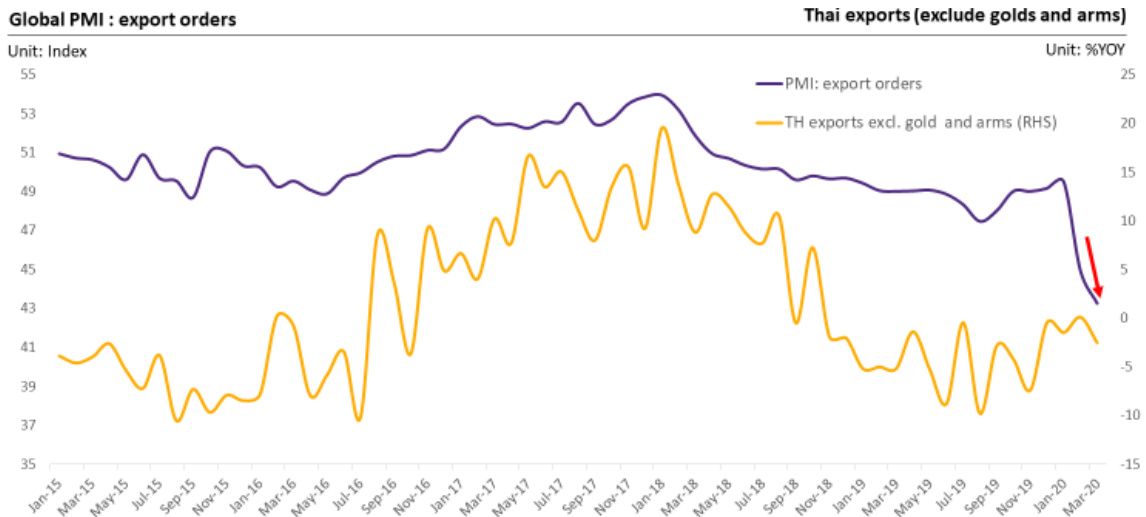
ที่มา : การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ WHO (ข้อมูลล่าสุดวันที่ 19 เมษายน 2020)

รูปที่ 3 : IMF คาดการณ์เศรษฐกิจโลกปี 2020 หดตัวมากถึง -3.0% ซึ่งเป็นอัตราหดตัวที่มากที่สุดนับตั้งแต่ Great Depression ในช่วงปี 1930-1939

ที่มา : การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ IMF WEO (ณ เมษายน 2020)

รูปที่ 4 : ข้อมูล Global PMI: Export orders บ่งชี้ว่าการส่งออกของไทยในระยะต่อไปมีแนวโน้มหดตัว

ที่มา : การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของกระทรวงพาณิชย์ และ IHS Markit

นอกจากเศรษฐกิจโลกที่มีแนวโน้มหดตัวแล้ว การส่งออกของไทยยังมีโอกาสได้รับผลกระทบจาก **ปัญหา supply chain disruption** โดยจากมาตรการควบคุมโรคที่เข้มงวดในหลายประเทศ ทำให้ส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตและขนส่งสินค้า ดังนั้น ปัญหาดังกล่าวจึงกระทบต่อการค้าของโลก โดยจะกระทบต่อภาคส่งออกของไทยใน 2 ประเด็น ได้แก่

- 1) ไทยส่งออกสินค้าวัตถุดิบชั้นกลางลดลง เนื่องจากอยู่ในห่วงโซ่อุปทานการผลิตของหลายประเทศ โดยมาตรการควบคุมโรคของหลายประเทศมีแนวโน้มสร้างอุปสรรคต่อการผลิตสินค้าในประเทศดังกล่าว ดังนั้น เมื่อเกิดการหยุดชะงักของภาคการผลิตในประเทศต้นทาง ย่อมส่งผลกระทบต่อการนำเข้าสินค้าวัตถุดิบชั้นกลางจากไทยที่ลดลง
- 2) ไทยมีอุปสรรคในการผลิตสินค้าส่งออก เนื่องจากต้องพึ่งพาสินค้าวัตถุดิบชั้นกลางจากหลายประเทศที่ได้รับผลกระทบจาก COVID-19 ซึ่งมีแนวโน้มหยุดการผลิตบางส่วนจากมาตรการควบคุมโรค จึงทำให้บริษัทไทยที่ต้องพึ่งพาวัตถุดิบชั้นกลางจากประเทศดังกล่าว ไม่สามารถผลิตสินค้าได้ เนื่องจากขาดวัตถุดิบ

ด้านราคาน้ำมันดิบที่ปรับลดลงอย่างมาก ก็เป็นอีกหนึ่งปัจจัยกดดันการลดลงของมูลค่าส่งออกในปี

โดยราคาน้ำมันดิบที่ปรับลดลงอย่างมาก โดยมีราคาต่ำสุดในช่วงที่ผ่านมาอยู่ที่ 14.9 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล (ราคาน้ำมันดิบ Brent) นับเป็นราคาที่ต่ำที่สุดตั้งแต่เดือนมิถุนายนปี 1999 (รูปที่ 5) มีสาเหตุหลักจากการลดลงของอุปสงค์น้ำมันดิบโลกตามภาวะเศรษฐกิจในภาพรวม รวมถึงความกังวลด้านการเพิ่มขึ้นของอุปทานน้ำมันดิบในช่วงก่อนหน้านี้ โดยล่าสุดมีข้อตกลงว่าจะมีการลดกำลังการผลิตบางส่วน อย่างไรก็ตาม การลดกำลังการผลิตก็ไม่สามารถชดเชยผลจากการที่อุปสงค์หายไปได้ จึงทำให้คาดว่าราคาน้ำมันดิบโลกจะทรงตัวในระดับต่ำต่อเนื่อง ซึ่งจะส่งผลต่อราคาสินค้าส่งออกของไทยหลายประเภท อาทิ เม็ดพลาสติก, เคมีภัณฑ์ และสินค้าโภคภัณฑ์บางประเภทแล้ว ยังส่งผลต่อภาวะเศรษฐกิจของประเทศกลุ่มส่งออกน้ำมัน (oil-exporter) ที่จะมีรายได้จากน้ำมันลดลง ขณะที่กลุ่มประเทศผู้นำเข้าน้ำมัน (oil-importer) ก็จะไม่ได้รับผลประโยชน์จากราคาน้ำมันดิบที่ลดลงมากนัก เนื่องจากสถานการณ์ COVID-19 ยังเป็นปัจจัยกดดันเศรษฐกิจโลกต่อเนื่อง

รูปที่ 5 : ราคาน้ำมันดิบปรับลดลงอย่างมาก โดยมีสาเหตุหลักจากอุปสงค์น้ำมันดิบโลกที่ลดลง และอุปทานน้ำมันดิบโลกที่ยังลดลงไม่มากพอ

ที่มา : การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ CEIC

ทั้งนี้จากความไม่แน่นอนของสถานการณ์การระบาดของ COVID-19 ที่อยู่ในระดับสูง ทำให้ตัวเลข

คาดการณ์ส่งออกปีนี้อาจมีการเปลี่ยนแปลงบ่อยกว่าปกติ โดยตัวเลขคาดการณ์ล่าสุดมีความเสี่ยงด้านต่ำ (downside risks) จากสถานการณ์การระบาดที่อาจรุนแรงและยืดเยื้อมากกว่าคาด ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อภาวะเศรษฐกิจโลก อย่างไรก็ตาม ตัวเลขคาดการณ์มีความเสี่ยงด้านสูง (upside risks) เช่นกัน จากการที่บางประเทศเริ่มมีสัญญาณปรับดีขึ้นในส่วนของ การแพร่ระบาด จึงอาจมีการผ่อนคลายมาตรการที่เข้มงวด ทำให้เศรษฐกิจเริ่มกลับมาขยายตัวอีกครั้ง โดยเฉพาะประเทศจีน ซึ่งอาจทำให้มีอุปสงค์ต่อสินค้าส่งออกของไทยกลับมาได้บางส่วนในระยะข้างหน้า โดย EIC จะทำการติดตามและประเมินสถานการณ์ดังกล่าวอย่างใกล้ชิดต่อไป

บทวิเคราะห์จาก... <https://www.scbeic.com/th/detail/product/6779>

ผู้เขียนบทวิเคราะห์ : ดร. กำพล อติเรกสมบัติ (kampon.adireksombat@scb.co.th)
ผู้อำนวยการอาวุโส และหัวหน้าฝ่ายวิจัยด้านเศรษฐกิจและตลาดเงิน

พนันดร อรุณนิรมาน (panundorn.aruneeniramarn@scb.co.th)
นักเศรษฐศาสตร์อาวุโส

พิมพ์ชนก โฮว (phimchanok.hou@scb.co.th)
นักวิเคราะห์

Economic Intelligence Center (EIC)

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)

EIC Online: www.scbeic.com

Disclaimer: The information contained in this report has been obtained from sources believed to be reliable. However, neither we nor any of our respective affiliates, employees or representatives make any representation or warranty, express or implied, as to the accuracy or completeness of any of the information contained in this report, and we and our respective affiliates, employees or representatives expressly disclaim any and all liability relating to or resulting from the use of this report or such information by the recipient or other persons in whatever manner. Any opinions presented herein represent our subjective views and our current estimates and judgments based on various assumptions that may be subject to change without notice, and may not prove to be correct. This report is for the recipient's information only. It does not represent or constitute any advice, offer, recommendation, or solicitation by us and should not be relied upon as such. We, or any of our associates, may also have an interest in the companies mentioned herein.